

**Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы
Кече Салтык авыл җирлеге Советы
КАРАРЫ**

«17» декабрь 2021 ел

№ 37

**Кече Салтык авыл җирлеге
территориясендә төзекләндерү өлкәсендә
муниципаль контроль турындагы
Нигезләмәне раслау хакында**

1. «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 ел, № 131-ФЗ Федераль законның 14 статьясындагы 1 өлешенәң 19 пункты, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 ел, № 248-ФЗ Федераль закон, «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Кече Салтык авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Кече Салтык авыл җирлеге Советы карар итә:

2. Кушымта итеп бирелә торган "Кече Салтык авыл җирлеге" территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы Нигезләмәне расларга.

3. 3. Әлеге карар, әлеге карарның 1 пункттында күрсәтелгән Нигезләмәнең 4 бүлегендәге нигезләмәләреннән тыш, 2022 елның 1 гыйнварыннан да соңга калмыйча, рәсми басылып чыккан көннән үз көченә керә.

4. Әлеге карарның 1 пункттында күрсәтелгән Нигезләмәнең 4 бүлегендәге нигезләмәләре 2022 елның 1 мартыннан үз көченә керә.

**Татарстан Республикасы
Кама Тамагы муниципаль районы
Кече Салтык авыл җирлеге Башлыгы,
Татарстан Республикасы
Кама Тамагы муниципаль районы
Кече Салтык авыл җирлеге Советы рәисе**

А.Г.Жиһаншин

Татарстан Республикасы
Кама Тамагы муниципаль
районы Кече Салтык авыл
жирлеге Советы карары
белән расланды
17.12. 2021 ел № 37

Кече Салтык авыл жирлеге территориясендә төзекләнדרү өлкәсендә муниципаль контроль турында нигезләмә

Гомуми нигезләмәләр

1.1. Элеге Нигезләмә Кече Салтык авыл жирлеге территориясендә төзекләнדרү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру тәртибен билгели (алга таба - төзекләнדרү өлкәсендә контроль).

1.2. Кече Салтык авыл жирлеген төзекләнדרү кагыйдәләрен (алга таба - төзекләнדרү кагыйдәләре), инвалидлар өчен социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы объектларын һәм күрсәтелә торган хезмәтләренә (алга таба - мәжбүри таләпләр) үтәү, төзекләнדרү өлкәсендә контроль предметы булып тора.

1.3. Кече Салтык авыл жирлеге башкарма комитеты (алга таба - Башкарма комитет, жирлек) төзекләнדרү өлкәсендә Контроль башкара.

1.4. Башкарма комитетның Төзекләнדרү өлкәсендә контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфай затлары - жирлек башлыгы, шулай ук Башкарма комитет житәкчесе урынбасары (сәркәтибе) (алга таба-контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфай затлар). Башкарма комитетның күрсәтелгән вазыйфай затларының вазыйфай вазыйфаларына, аларның вазыйфай инструкциясе нигезендә, төзекләнדרү өлкәсендә контроль буенча вәкаләтләренә гамәлгә ашыру керә.

1.5. Төзекләнדרү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфай затлар «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 ел, № 248-ФЗ Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә хокукларга, бурычларга ия һәм жаваплылыкка ия.

1.6. Төзекләнדרү өлкәсендә контроль, профилактик чаралар, контроль чаралар оештыру һәм үткәрү белән бәйле мөнәсәбәтләргә карата «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 ел, № 248-ФЗ Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 ел, № 131-ФЗ Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1) 1.7. Башкарма комитет үз эченә алган төзекләнדרү кагыйдәләрен үтәүне контрольдә тотат:

1) якин-тирә территорияләренә карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;
2) элементларны һәм төзекләнדרү объектларын карап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән таләпләр:

- халыкның аз хәрәкәтләнүче төркемнәренә мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, физик культура һәм спорт, социаль хезмәт күрсәтү объектларына ирекле үтеп керүенә комачауламый торган киртәләренә урнаштыру буенча;

- торак булмаган биналарның, төзелмэләрнең, корылмаларның, башка диварларның, корылмаларның, шулай ук төзекләндерүнең һәм жәмәгать урыннарының башка элементларының фасадларын карап тоту буенча ;

- инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәкле мәгълүматны үз эченә алган махсус билгеләрне, язуларны карап тоту буенча;

- Татарстан Республикасының норматив хокукый актларында һәм төзекләндерү кагыйдәләрендә билгеләнгән жир эшләрән башкару тәртибе һәм муниципаль норматив хокукый актларда бирелгән жир эшләрән башкаруга рөхсәтнамә нигезендә жир эшләрән башкару буенча;

- биналарга һәм аларга керү юлларына ирәкле үтеп керүне, шулай ук ишегалларына ирәкле керү юлларын тәмин итү, жәяүлеләр иминлеген һәм жәяүлеләрнең, шул исәптән Инвалидларның һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәренен, жир эшләрән башкару чорында, иминлеген тәмин итү буенча ;

- транспорт чараларын газонда яки башка яшелләнделергән яки рекреацион территориядә урнаштыру, төзекләндерү кагыйдәләре белән чикләнгән транспорт чараларын урнаштыру, шулай ук аларны эксплуатацияләү, хезмәт күрсәтү яки ремонтлау вакытында, йөкләр ташканда яки төзелеш мәйданнарыннан чыкканда (тент яки яшерү булмау аркасында) транспорт чараларыннан гомуми файдалану территорияләрен пычратуга юл куймау турында;

3) кышкы чорда жирлек территориясен жыештыру буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән биналарның түбәләрен, корылмаларның түбәләрен, бозларын һәм боз сөңгеләрен чистарту буенча чаралар үткөрүне контрольдә тотуны да кертеп;

4) жәйге чорда, карантин, агулы һәм чүп үләннәрен ачыклау, аларга каршы көрәш, аларны локальләштерү, бетерү буенча мәжбүри таләпләрне дә кертеп, жирлек территориясен жыештыру буенча мәжбүри таләпләр;

5) махсус янгынга каршы режим гамәлдә булган чорда янғын куркынычсызлыгының өстәмә мәжбүри таләпләре;

6) гомуми файдаланудагы территорияләрдә жир асты коммуникацияләрен салу, үзгәртеп кору, ремонтлау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;

7) яшел үсентеләрне утырту, саклау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән агач һәм куакларны кисү (сүтү), кисү билеты һәм (яки) агач һәм куакларны күчереп утыртуга рөхсәтнамә нигезендә, әгәр мондый документлар (кисү билеты, күчереп утыртуга рөхсәт) төзекләндерү кагыйдәләре белән билгеләнгән очракларда бирелергә тиеш булса;

8) каты коммуналь калдыкларны күмү буенча мәжбүри таләпләр;

9) каты коммуналь калдыкларны; обязательные требования по выгулу животных и требования о недопустимости выпаса сельскохозяйственных животных и птиц на территориях общего пользования и иных, предусмотренных Правилами благоустройства, территориях.

Башкарма комитет вазыйфаи затлар тарафыннан бирелгән мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турындагы күрсәтмәләренен үтәлешен контрольдә тотта.

1) Башкарма комитет вазыйфаи затлар тарафыннан бирелгән мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турындагы күрсәтмәләренен үтәлешен контрольдә тотта.

планлаштыру структурасы элементлары (зоналар (массивлар), районнар (шул исәптән торак районнар, микрорайоннар, кварталлар, сәнәгать районнары), гражданның

бакчачылык, яшелчәчелек коммерцияле булмаган берләшмәләре урнаштыру территорияләре);

3) урам-юл чөлтәре элементлары (аллеялар, бульварлар, магистральләр, тыкрыклар, мәйдан, юллар, проспектлар, тыкрыклар, разъездлар, спусклар, тракторлар, тупиклар, урамнар, шосселар);

4) ишегалды территорияләре;

5) балалар һәм спорт мәйданчыклары;

6) хайваннарны йөртү өчен мәйданчыклар;

7) парковкалар (парковка урыннары);

8) парклар, скверлар, башка яшел зоналар;

9) техник һәм санитар-яклау зоналары;

2) Коймалар астында капкалар, калиткалар, шлагбаумнар, шул исәптән автоматик коймалар һәм декоратив коймалар (коймалар) чын хәлдә аңлана.

1.7. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда бәяләр һәм рисклар белән идарә итү системасы кулланылмый.

2. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычларын профилактикалау

2.1. Башкарма комитет төзекләндерү өлкәсендә, шул исәптән профилактик чаралар үткәрү юлы белән дә контрольлек итә.

2.2. Профилактик чаралар Башкарма комитет тарафыннан контрольдә тотылучы затларның мәжбүри таләпләрне намус белән үтәвен стимуллаштыру, мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яки) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүгә китерә торган шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны бетерү һәм мәжбүри таләпләрне контрольдә тотучы затларга житкерү, аларны үтәү алымнарына житкерү максатларында гамәлгә ашырыла.

2.3. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне тормышка ашырганда зыян (зыян) китерү куркынычын киметүгә юнәлдерелгән профилактик чаралар үткәрү контроль чаралар үткәрүгә карата өстенлекле булып тора.

2.4. Профилактик чаралар Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә расланган закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) куркынычларын профилактикалау программасы нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук зыян китерү куркынычын профилактикалау программасында каралмаган профилактик чаралар үткәрелергә мөмкин.

Профилактик чаралар үткәргәндә контроль объектларының закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) куркыныч тудыруы яки мондый зыян (зыян) китерелүе ачыкланса, төзекләндерү өлкәсендә контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи зат, контроль чаралар үткәрү турында Карар кабул итү өчен, бу хакта кичекмәстән жирлек башлыгына мәгълүмат жиберә.

2.5. Башкарма комитет тарафыннан төзекләндерү өлкәсендә түбәндәге профилактик чаралар үткәрелергә мөмкин:

1) мәгълүмат бирү;

2) консультация бирү;

2.6. Мәгълүматларны Кама Тамагы муниципаль районының рәсми сайтында (жирлек

бүлөгө) «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә (алга таба-бүлек) тиешле мәгълүматларны урнаштыру юлы белән мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча Башкарма комитет тарафыннан житкерелә - районның рәсми сайты) махсус бүлектә (махсус бүлеккә керү районның рәсми сайтының төп (төп) битеннән), массакуләм мәгълүмат чараларында, дәүләт мәгълүмат системаларында (алар булганда) контрольдә тотучы затларның шәхси кабинетлары аша һәм башка рәвешләрдә башкарылырга тиеш.

Башкарма комитет районның рәсми сайтындагы контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчеләге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 ел, № 248-ФЗ Федераль законның 46 статьясындагы 3 өлешендә каралган мәгълүматларны урнаштырырга һәм аларга ярдәм итәргә бурычлы. Башкарма комитет шулай ук гражданның жыелышларында һәм конференцияләрендә халыкка контроль объектларына куела торган мәжбүри таләпләр турында хәбәр итәргә хокуклы.

2.7. Контрольлек итүче затларга консультация бирү телефон аша, видео-конференц-элементә аша, шәхси кабул итү яки профилактик чаралар, контроль чаралар үткәргү барышында контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан гамәлгә ашырыла һәм 15 минуттан артмаска тиеш.

Гражданның шәхси кабул итү авыл жирлегә башлыгы һәм (яки) контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан үткәрелә. Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълүмат районның рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

2.7. Консультация телдән яки язма формада түбәндәге мәсьәләләр буенча башкарыла::

1) төзекләндерү өлкәсендә контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру;

2) әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән контроль чараларны гамәлгә ашыру тәртибе;

3) контрольгә алырга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаятъ бирү тәртибе;

4) мәжбүри таләпләрне үз эченә алган норматив хокукый актлар (аларның аерым нигезләмәләре) турында мәгълүмат алу, аларның үтәлешен бәяләү Башкарма комитет тарафыннан контроль чаралар кысаларында башкарыла. Контрольдә тотучы затларга телдән консультация бирү шулай ук гражданның жыелышларында һәм конференцияләрендә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

2.8. Язма рәвештә консультация контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфай зат тарафыннан түбәндәге очракларда гамәлгә ашырыла:

1) контрольлек итүче зат тарафыннан консультация бирү мәсьәләләре буенча язмага җавап бирү турында язма запрос тәкъдим ителде;

2) вакытында консультацияләр бирү телдән бирергә җавап бирелгән сорауларга җавап бирү мөмкин түгел;

3) куелган сорауларга җавап өстәмә мәгълүмат соратып алуны таләп итә.

Консультация бирүне гамәлгә ашырганда контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфай зат Россия Федерациясе законнары нигезендә керү мөмкинлеге чикләнгән мәгълүматның конфиденциальлеген үтәргә тиеш.

Консультация бирү барышында конкрет контроль чарасына, контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфай затларның карарларына һәм (яки) гамәлләрен, контроль чарада катнашучыларның башка гамәлләрен бәяләгән мәгълүмат, шулай ук контроль чара кысаларында үткәрелгән экспертиза, сынаулар нәтижеләрен үз эченә алган мәгълүмат бирелә алмый.

Консультация барышында консультация бирергә вәкаләтле вазифай затка билгеле булган мәгълүмат, мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контрольлек итүче затны бәяләү максатыннан, Башкарма комитет тарафыннан файдаланыла алмый.

Контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфай затлар тарафыннан консультацияләрне исәпкә алу журналлы алып барыла.

Башкарма комитетка контрольлек итүче затларның һәм аларның вәкилләренең биш һәм аннан күбрәк мөрәжәгатьләре кәргән очракта, консультация бирү Башкарма комитетның рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә урнаштыру, авыл җирлегә башлыгы яки вазыйфай зат кул куйган язма аңлатма бирү юлы белән башкарыла.

3. Контроль чаралар һәм контроль гамәлләр башкару

3.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда башкарма комитет тарафыннан әлеге чаралар кысаларында түбәндәге контроль чараларның һәм контроль гамәлләренең түбәндәге төрләре үткәрелергә мөмкин:

1) инспекция визиты (мәжбүри таләпләр нигезендә контрольдә тотучы затның (аның филиалларының, Вәкилләренең, аерымланган структур бүлекчәләренең) урнашу

(эшчәнлек алып бару)урынында булырга тиешле документларны карау, сораштыру, документлар таләп итү юлы белән), язма аңлатмалар, инструменталь тикшерү аша);

2) рейд тикшерүе (тикшерү, сораштыру, язмача аңлатмалар алу, документларны соратып алу, инструменталь тикшерү, сынаулар, экспертиза аша);

3) документар тикшерү (язмача аңлатмалар алу, Документлар истребованиясе, экспертиза аша);

4) күчмә тикшерү (тикшерү, сораштыру, язмача аңлатмалар алу, документларны соратып алу, инструменталь тикшерү, сынаулар, экспертиза аша);

5) мәжбүри таләпләрнең (төзекләндерү өлкәсендә контроль объектлары турында белешмәләр жыю һәм анализлау юлы белән), шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында кәргән мәгълүматларны, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларындагы мәгълүматларны, «Интернет» челтәреннән, башка һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматларны, шулай ук автомат режимда эшләүче хокук бозуларны теркәүнең техник чараларын кулланып алынган белешмәләрне, шулай ук фото-төшерү функциясе булган хокук бозуларны теркәүнең техник чараларын кулланып алынган мәгълүматларны күзәтү.- - кино төшерү, видеоязмалар;;

б) күчмә тикшерү (карау, инструменталь тикшерү (видеоязма кулланып), сынау, экспертиза ярдәмендә).

3.2. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү һәм күчмә тикшерү Башкарма комитет тарафыннан контрольдә тотучы затлар белән бәйләнешсез үткәрелә.

3.3. Әлегә Нигезләмәнең 3.1 пункттындагы 1-4 пунктчаларында күрсәтелгән контроль чаралар планнан тыш чаралар формасында үткәрелә.

Планнан тыш контроль чаралар бары тик прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелергә мөмкин.

3.4. Контрольлек итүче затлар белән үзара хезмәттәшлек итү белән үткәрелә торган контроль чаралар үткәрү өчен нигез булып тора:

1) Башкарма комитетта гражданнар һәм оешмалардан, дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакуләм мәгълүмат чараларыннан килгән мәгълүматта зыян (зыян) китерү яисә зыян китерү куркынычы турында, шулай ук контроль чаралар

үткөрү нәтижәсендә, үзара бәйләнешсез контроль чараларны да кертеп, мондый белешмәләрне алу, шул исәптән контроль чараларны да кертеп, контроль чаралар үткөрү нәтижәсендә, саклана торган кыйммәтлөргә зыян (зыян) китерү куркынычы турында белешмәләрнең булуы;

2) Россия Федерациясе Президенты күрсәтмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең конкрет контрольләнүче затларга карата контроль чаралар үткөрү турында күрсәтмәсе;

3) прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча законнарның үтәлешенә, кеше һәм граждан хокукларының һәм ирекләренең үтәлешенә күзәтчелек итү кысаларында контроль чара үткөрү турында прокурор таләбе;

4) ачыкланган бозуларны бетерү турында күрсәтмәнең үтәлү срогы тәмамлануы

мәжбүри таләпләрне бозу очраklары-контрольлек итүче зат тарафыннан бирелгән күрсәтмә белән бирелгән документлар һәм белешмәләр тапшырылмаган яки бирелгән документлар һәм белешмәләр нигезендә ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуны бетерү турында күрсәтмәне үтәү турында нәтижә ясау мөмкин түгел.

3.5. Контрольлек итүче зат белән берлектә үткәрелә торган контроль чаралар Башкарма комитетның контроль чарасы үткөрү турындагы күрсәтмәсе нигезендә үткәрелә.

3.6. Башкарма комитет карары кабул ителгән очракта, зыян (зыян) китерү яки закон тарафыннан саклана торган кыйммәтлөргә зыян китерү (зыян) куркынычы турында белешмәләр нигезендә, мондый күрсәтмә төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфай затның тиешле күрсәтмәсе нигезендә кабул ителә.

3.7. Контрольлек итүче затлар белән үзара бәйләнешсез үткәрелә торган контроль чаралар, жирлек башлыгы биремә, Башкарма комитетның эш планындагы биремнәр, шул исәптән «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 ел, № 248-ФЗ Федераль закон белән билгеләнгән очраklарда, жирле үзидарә башлыгының биремә, биремнәре нигезендә, контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфай затлар тарафыннан үткәрелә.

Гражданның, юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрлөргә карата контроль чаралар «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 ел, № 248-ФЗ Федераль закон нигезендә, контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфай затлар тарафыннан үткәрелә.

3.8. Башкарма комитет төзекләндерү өлкәсендә контрольне оештыру һәм гамәлгә ашырганда әлеге документлар һәм (яки) белешмәләр ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында, шул исәптән электрон формада булган башка органнардан документлар һәм (яки) белешмәләр ала. Күрсәтелгән документлар һәм (яки) белешмәләр исемлеге, аларны тапшыру тәртибе һәм сроклары Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2016 елның 19 апрелендәге 724-р номерлы күрсәтмәсе белән расланган дәүләт контроле (күзәтчелеге) органнары, муниципаль контроль органнары тарафыннан башка дәүләт

органнарыннан, жирле үзидарэ органнарыннан яисэ дэүлэт органнарына яки жирле үзидарэ органнарына буйсынган оешмалардан тикшерүлэр оештырганда һәм үткэргэндэ ведомствоара мәгълүмати хезмэттэшлек кысаларында соратып алына һәм алына торган документлар һәм (яисэ) мәгълүматлар исемлеге белән билгелэнгән, бу документлар һәм (яки) мәгълүмат алар карамагында булган, шулай ук ведомствоара мәгълүмати хезмэттэшлек кысаларында контроль (күзэтчелек) органнарыннан яисэ элге органнарға караган, дэүлэт контроле (күзэтчелеге), муниципаль контроль төрлэрен оештыру һәм гамэлгэ ашырганда контроль (күзэтчелек) органнары яисэ элге органнар карамагындагы оешмалардан алынган документлар һәм (яки) белешмэлэр бирү кагыйдэлэре белән, шулай ук контроль (күзэтчелек) органнары тарафыннан алына торган документларны һәм (яки) белешмэлэрне тапшыру кагыйдэлэре белән, дэүлэт контролен (күзэтчелеген), муниципаль контроль, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Дэүлэт контролен (күзэтчелеген), муниципаль контрольне гамэлгэ ашыру кысаларында ведомствоара мәгълүмати хезмэттэшлек турында»2001 ел, 6 март, 338 нче карары белән расланган.

3.9. Контрольлек итүче затлар булган индивидуаль эшкуар, гражданин, килеп житкэндэ, Башкарма комитетка контроль чарасын үткэргэндэ булу мөмкинлеге булмау турында мәгълүмат бирергэ хокуклы, шуңа бэйле рэвештэ контроль чараны уздыру индивидуаль эшкуар, гражданинның элге мөрәжәгатенэ сәбәп булган хәллэрне бетерү өчен кирәкле вакытка күчерелэ (эмма 20 көннән дә артык түгел), бер үк вакытта түбэндэге шартларны үтәү дә керэ:

1) контрольдэ тотылучы затның яисэ аның вәкиленең булмавы төзекләндерү өлкәсендэ контроль, тикшерү чарасын үткэргэндэ мәжбүри таләплэрнең үтәлешен контрольдэ тотарга вәкаләтле вазыйфаи зат бәяләвенэ комачауламый.;

2) законда саклана торган кыйммәтлэргэ зыян китерүнең яисэ фактта зыян китерүнең турыдан-туры янавы билгелэре булмау;;

3) контрольдэ тотылучы затның (контрольдэ тотучы затның авыруы, аның командировкасы һ.б.) булмау өчен житди сәбәплэр бар.

3.10. Күчмэ тикшерүне үткэрү вакыты 10 эш көненнән дә артмаска тиеш.

Бер кече эшмәкәрлек субъектына карата күчмэ тикшерү барышында үзара йогынты ясауның гомуми вакыты кече предприятие өчен 50 сэгатытән һәм микропредприятиелэр өчен 15 сэгатытән артмаска тиеш.

Россия Федерациясенен берничэ субъекты территориясендэ үз эшчәнлеген башкаручы оешмага карата күчмэ тикшерү үткэрү вакыты оешманың һәр филиалы, вәкиллеге, оешманың аерымланган структур бүлекчәсе яисэ житештерү объекты буенча аерым билгеләнэ.

3.11. Барлык очрактарда да контроль эшлэр башкаруга вәкаләтле вазыйфаи затлар һәм контроль гамәллэр кылуга жәлеп ителгән затлар тарафыннан тикшерү чараларын үткэрү өчен фотога төшерү, аудио - һәм видеоязма, геодезия һәм картометрик үлчәүлэр

кулланылырга мөмкин. Фотога төшерү, аудио - һәм видеоязма, геодезия һәм картометрик үлчәүләр үткәрү һәм әлеге максатлар өчен кулланылган техник чаралар турындагы мәгълүмат тикшерү чарасы нәтижәләре буенча төзелә торган актта һәм контроль чара кысаларында үткәрелә торган контроль эш нәтижәләре буенча төзелә торган беркетмәдә чагыла.

3.12. Контроль чара нәтижәләренә контрольлек итүче зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү һәм (яки) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган нигезләмәне торгызу, вәкаләтле органга яисә вазыйфай затларга җаваплылыкка тарту мәсьәләсен карау өчен мәгълүмат жибәрү һәм (яисә) Башкарма комитет тарафыннан «Россия Федерациясендә дөүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 ел, № 248-ФЗ Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешендә каралган чараларны куллану керә.

3.13. Контроль чарасы тәмамланганнан соң, контрольлек итүче зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоты торган контроль чара акты төзелә. Мондый чара үткәрү нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланса, актта нинди мәжбүри таләп бозылуы, нинди норматив хокукий акт һәм аның структур берәмлеге тарафыннан билгеләнүе күрсәтелә. Ачыкланган бозуларны бетергән очракта, тикшерү чарасы тәмамланганнан соң актта аны бетерү факты күрсәтелә. Мәжбүри таләпләрне бозу дәлиле булган документлар, башка материаллар актка кушылырга тиеш. Тикшерү чараларын үткәргәндә тугырылган тикшерү кәгазьләре актка теркәлә.

Актны рәсмиләштерү, әгәр актны рәсмиләштерүнең башка тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән булса, мондый чараны үткәрү көнендә контроль чара үткәрү урынында башкарыла.

Прокуратура органнары тарафыннан килештерелгән контроль чарасы акты, аны рәсмиләштергәннән соң, контроль (күзәтчелек) чараларның бердәм реестры аша, прокуратура органнарына жибәрелә.

3.14. Контроль чаралар турында мәгълүмат контроль (күзәтчелек) чараларның бердәм реестрында урнаштырыла.

3.15. Контрольдә тотылуы вазыйфай затларга контроль, гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында хәбәр итү әлеге гамәлләр һәм контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында карарлар урнаштыру, шулай ук аларны дөүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү һәм дөүләт һәм муниципаль функцияләренә башкару өчен файдаланыла торган мәгълүмат системаларының мәгълүмати-технологик хезмәттәшлеген тәэмин итә торган инфраструктура аша контрольдә тотылуы затларга житкерү юлы белән башкарыла., шул исәптән «дөүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы (функцияләр)» федераль дөүләт мәгълүмат системасы аша (алга таба - дөүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яки) дөүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталы аша да.

Эшмәкәрлек эшчәнлеген башкаручы, контрольлек итүче зат булып торучы граждан, контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфай затлар кылган гамәлләр, гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында, аларга Башкарма комитет адресына документларны кәгазьдә алу кирәклегенә турында хәбәр жибәрү яки Башкарма комитетта контрольләнүче затның

электрон почта адресы турында мәгълүматлар булмау һәм аңа документларны дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы аша электрон рәвештә жиберү мөмкинлеге булганда, хәбәр итә., әгәр зат Бердәм идентификация һәм аутентификация системасында хисап язмасына ия булмаса (ул Бердәм идентификация һәм аутентификация системасында теркәү процедурасын узуну төгәлләмәсә). Күрсәтелгән граждан Башкарма комитетка документларны кәгазьдә жиберергә хокуклы.

2023 елның 31 декабренә кадәр контрольдә тотучы затка контроль, гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында хәбәр итү, Башкарма комитет контрольдә тотучы затка документлар һәм белешмәләр жиберү, контрольдә тотылучы затка электрон формада яки контрольлек итүче зат запросы буенча хәбәр итү мөмкинлеге булмаган очракта, шул исәптән кәгазьдә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

3.16. Контроль чара үткәргәндә мәжбүри таләпләрне бозу очраklары ачыкланмаган очракта, бу хакта белешмәләр контроль (күзәтчелек) чараларның бердәм реестрына кертелә. Контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи зат мәжбүри таләпләрне үтәү буенча киңәшләр бирергә, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтлەرгә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар үткәргә хокуклы.

3.17. Контроль чара үткәргәндә контрольлек итүче зат тарафыннан Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә Башкарма комитет (контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи зат) тарафыннан мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, бурычлы:

1) контроль чарасы актын рәсмиләштергәннән соң, контрольлек итүче затка ачыкланган житешсезлекләрне бетерү турында, аларны бетерү вакытының һәм (яки) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтлەرгә зыян (зыян) китерүне булдырмау буенча чаралар үткәргү турында күрсәтмә бирү;

2) тикшерү чарасын уздырганда төзекләндерү өлкәсендә контроль объектына ия булган һәм (яки) аннан файдаланучы граждан, оешмаларның эшчәнлеге билгеләнгән очракта, гражданның, оешмаларның закон тарафыннан саклана торган кыйммәтлەرгә зыян китерү (зыян) куркынычы булу һәм аны булдырмый калу ысуллары турында теләсә нинди үтемле ысул белән гражданның, оешмаларга мәгълүмат житкерү буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтлەرгә зыян (зыян) китерүнең турыдан-туры куркынычын тудыра, мондый зыян (зыян) китерелгән;

3) тикшерү барышында жинаять яки административ хокук бозу билгеләрен ачыклаганда, тиешле мәгълүматны үз компетенциясе нигезендә яисә тиешле вәкаләтләр булганда, гаепле затларны законда билгеләнгән жаваплылыкка тарту буенча чаралар күрергә кирәк;

4) мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерүне, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтлەرгә зыян (зыян) китерүне булдырмау буенча чараларны күрү, күрсәтмәне билгеләнгән срокта үтәмәгән очракта, күрсәтмәне мәжбүри үтәү турындагы таләп белән судка мөрәжәгать иткәнчегә кадәр, әгәр мондый чара законда каралган булса, аның үтәлешен тәмин итү буенча чаралар күрү;

5) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтлەرгә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән мәжбүри таләпләрне үтәү буенча рекомендацияләр бирү, башка чаралар үткәргү турындагы мәсьәләне карау.

3.18. Контрольлек итүче вазыйфаи затлар, төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда федераль башкарма хакимият органнары һәм аларның территориаль органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, хокук

саклау органнары, оешмалар һәм гражданныр белән билгеләнгән тәртиптә хезмәттәшлек итәләр.

Төзекләндерү өлкәсендә контроль чара үткәрү барышында Россия Федерациясе законнары тарафыннан административ һәм башка жаваплылык каралган закон таләпләрен бозуны контрольдә тоту кысаларында тикшерү чарасы үткәрелгән очракта, контроль чара актында ачыкланган хокук бозу билгеләре булуы турында мәгълүмат күрсәтелә. Контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфай затлар әлеге актының күчәрмәсен тиешле жаваплылыкка тартуга вәкаләтле хакимият органына юллайлар.

3.19. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда шикаятьләренә судка кадәр бирү тәртибе кулланылмый.

4. Төзекләндерү өлкәсендә контрольнең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре

31.07.2020 төзекләндерү өлкәсендә контрольнең нәтижәләлеген һәм нәтижәләлеген бәяләү «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 ел, № 248-ФЗ Федераль законның 30 статьясы нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.1. Контроль төренең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, төзекләндерү өлкәсендә контроль өчен индикатив күрсәткечләр жирлек Советы тарафыннан раслана.

Төзеклэндерү өлкәсендә
муниципаль контроль
турындагы нигезләмәнен
1 нче кушымтасы

Төзеклэндерү өлкәсендә муниципаль өлкәдә мәжбүри таләпләрне бозу
куркынычы индикаторлары исемлеге

Төзеклэндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары булып тора:

1. Жирлекнең төзеклэндерү кагыйдәләрен бозу билгеләрен ачыклау.
2. Федераль законнарда һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актларында, законнарда һәм Россия Федерациясе субъектларының инвалидлар өчен үтемлекне тәмин итү максатларында чыгарылган законнары һәм башка норматив хокукый актларында билгеләнгән социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы объектларының һәм күрсәтелә торган хезмәтләренең инвалидлар өчен үтемлелеген тәмин итүгә карата мәжбүри таләпләрне бозу билгеләрен ачыклау.
3. Дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, юридик затлардан, ижтимагый берләшмәләрдән, шәхси эшмәкәрләрдән, гражданнардан, массакүләм мәгълүмат чараларыннан мәжбүри таләпләрне бозу һәм (яисә) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы булу турында хәбәр итә ала торган мәгълүматлар килүе.
4. Контроль чара нәтижеләре буенча бирелгән мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында күрсәтмәнең билгеләнгән срокта үтәлеше турында мәгълүмат булмау.

Төзеклэндерү өлкәсендә муниципаль
контроль турындагы Нигезләмәнен
2 нче кушымтасы

ТӨП КҮРСӘТКЕЧЛӘР

төзеклэндерү өлкәсендә муниципаль контроль өлкәсендә аларның максатчан
күрсәткечләре, индикатив күрсәткечләр

1. Төзеклэндерү өлкәсендә муниципаль контроль өлкәсендә төп күрсәткечләр һәм
аларның максатчан күрсәткечләре: _____

Төп күрсәткечләр	Максатчан эһәмият (%)
Мәжбүри таләпләрне бозу очраklarыннан мәжбүри таләпләрне бетерү өлеше	70-80
Контроль органның һәм (яки) аның вазыйфаи затларының контроль чараларын үткәргәндә кергәннең гомуми саныннан нигезле шикаятләр өлеше	0
Суд тарафыннан юкка чыгарылган контроль чаралар нәтижәләре буенча кабул ителгән карарларның гомуми саныннан өлеше	0

2. Төзеклэндерү өлкәсендә муниципаль контроль өлкәсендә индикатив күрсәткечләр:

- 1) муниципаль контроль органына кергән мәжбүри таләпләрне бозу турында граждандар һәм оешмалардан килгән мөрәжәгатләр саны (3);
- 2) муниципаль контроль органы тарафыннан планнан тыш тикшерү чаралары саны (3);
- 3) муниципаль контроль органы тарафыннан планнан тыш тикшерү чарасын үткәрүне килештерү турында прокуратура органнары тарафыннан кабул ителгән карарлар саны (3);

- 4) мәжбүри таләпләрне бозу муниципаль контроль органы тарафыннан ачыкланган Сан (3);
- 5) мәжбүри таләпләрне бетерелгән бозулар саны (3);
- 6) контроль чарасы актына карата кәргән каршылыктар саны (0);
- 7) мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында муниципаль контроль органы тарафыннан бирелгән күрсәтмәләрнең саны (3).